

Propostas Didácticas

25 de novembro de 2019

Publicación
online en
www.steg.gal

STES-INTER SINDICAL
Organización de Mujeres

**CONFEDERACIÓN
INTER SINDICAL**
Organización de Mujeres

Propostas Didácticas para todos os niveis educativos
Asemblea de Mulleres do STEG e Organización de Mulleres de STES-I

índice

Manifesto do 25 de novembro da Asemblea de Mulleres do STEG e da Organización de Mulleres da CI	Páx. 3
Justificación y objetivos	Páx. 5
Actividades para 0-3 años y para 3-6 años	Páx. 7
Actividades para 6-9 años	Páx. 8
Actividades para 9-12 años	Páx. 8
Actividades para 12-15 años	Páx. 9
Actividades para 15-18 años	Páx. 11
Actividades para personas adultas	Páx. 12
Actividades en galego	Páx. 13
Actividades en alemán	Páx. 14
Actividades en árabe	Páx. 16
Recursos y materiales.	Páx. 18
Tabla de feminicidios.	Páx. 20

25 de Novembro 2019 Propostas Didácticas

Elaboración y Coordinación:

Organización de Mujeres de STES-i, Organización de Mujeres de Confederación Interindustrial y Área de Publicaciones de la Confederación Interindustrial.

Portada, diseño y maquetación:

Mario Padilla Fernández. Área de Publicaciones de la Confederación Interindustrial.

Edición y Distribución:

Confederación Interindustrial. C/ Carretas, 14, 7º F, 28012 MADRID.
Tel.: 91 523 14 78. Fax: 91 532 22 80.

Correos electrónico: o.mujeres@stes.es | publicaciones@intersindical.es | www.stes.es

Han colaborado en la elaboración de estas propuestas didácticas:

Loly Verde Trujillo, Inma Ortells Rodríguez, Sandra Serra Teruel, Laura Conde Rubio, Mª Carmen Gil Robles, Ana Moreno Vaquero, Patricia Ruiloba Gutierrez, Mario Padilla Fernández y María Luz González Rodríguez.

Esta publicación o cualquier parte de ella se puede reproducir y distribuir libremente, aunque nos gustaría que nos citárais.

Manifesto da Organización de Mulleres do STEG e da Confederación Intersindical

¡Abonda xa de terrorismo machista!

Xa son máis de mil as mulleres asasinadas desde o ano 2003, ano en que se empezan a recoller datos sobre violencia de xénero, e máis de 45 mulleres as asasinadas no que vai de ano. Estes datos só recollen aqueles asasinatos cometidos pola parella ou exparella. Se recollemos os datos de violencia machista, é dicir, asasinatos de homes cara a mulleres polo feito de ser mulleres, eses datos dispáranse chegando a duplicar a cifra. Isto quere dicir que hai máis de mil homes asasinados que acabaron coa vida da que era a súa compañeira. Homes que, máis tarde ou máis cedo, saíran do cárcere cunha segunda oportunidade que as mulleres asasinadas xa non terán.

O sentimento de posesión e de superioridade sobre as mulleres é algo que moitos homes teñen asumido e arraigado na súa mente desde que nacen, non cuestionan esa superioridade, é algo que senten que lles corresponde por derei-

to. N inguno destes homes considera ás mulleres como iguais, persoas coas súas mesmos dereitos e persoas libres de decidir se seguen nesa relación ou desexan romper con ela. Hai que ter en conta que, no Estado Español, ata o ano 1981, as mulleres estaban totalmente sometidas ao marido, non podían traballar, nin cobrar un salario, nin abrir ou dispoñer dunha conta corrente sen o permiso do seu marido. Se non estaban casadas eran equiparadas a menores de idade, por tanto, sometidas ao pai. Con estes antecedentes non é de estrañar que a violencia na parella fose un tema tabú do que non se falaba e que as mulleres sufrían en silencio. Ninguén interviña nin denunciaba. Dentro do noso rico léxico, atopamos un devandito popular moi significativo que resume esta situación: "mateina porque era miña"; a muller era unha posesión do home e podía facer o que quixese con ela, mesmo matala. Esta cultura patriarcal está no fondo da violencia e asasinatos que se perpetúan nesta sociedade.

Grazas ás loitas feministas fóronse conseguindo cambios na lexislación, na atención ás mulleres vítimas de violencia machista, mesmo se asinou un Pacto de Estado para erradicar estas violencias, pero está claro que non é suficiente, as cifras están aí.

Para conseguir erradicar o terrorismo machista é necesario un cambio estrutural da sociedade, para iso é necesario empezar no ámbito educativo e desde os primeiros niveis, educar ás nenas e aos nenos como iguais, como persoas independentes, con capacidade crítica, con capacidade para tomar as súas propias decisións e sen transmitir eses estereotipos sexistas cuxo obxectivo é perpetuar roles de superioridade nuns e de sometemento noutras.

Os cambios que se conseguiron están a ser ameazados por determinados sectores ultraconservadores que pretenden facer crer á cidadanía que a violencia cara ás mulleres é algo que non existe, algo que non ten unha raíz estrutural e que non provén de séculos de dominio masculino; considéranos, e así o queren facer crer, algo casual e circunstancial. Por suposto non falaremos do seu afán por non utilizar a terminoloxía correcta, non é descoñecemento, é un intento de restar importancia a esta violencia tan terrible. Saben que o que non se nomea non existe e leste é todo o seu interese por non chamar ás cousas polo seu nome. Tentan por todos os medios desacreditar unha loita de séculos, que é a loita feminista por conseguir un mundo mellor para todas e todos, falando de lobby feminista e dunha ideoloxía de xénero, que parece ser,

¡Abonda xa de terrorismo machista!

vai acabar co mundo. **Violencia machista que deixa un rastro de máis de mil mulleres asasinadas, centos de mulleres abusadas e violadas, e unha xustiza patriarcal que non nos protexe. E si, imos chamalo polo seu nome, estamos a vivir un terrorismo machista.**

Segundo o Código penal Español de 1995 no artigo 573 tipifica o delito de terrorismo e di textualmente:

Consideraranse delito de terrorismo a comisión de calquera delito grave contra a vida ou a integridade física, a liberdade, a integridade moral, a liberdade e indemnidad sexuais, o patrimonio, os recursos naturais ou o medio ambiente, a saúde pública, de risco catastrófico, incendio, contra a Coroa, de atentado e tenencia, tráfico e depósito de armas, municións ou explosivos, previstos no presente Código, e o apoderamento de aeronaves, buques ou outros medios de transporte colectivo ou de mercadorías, cando levasen a cabo con calquera das seguintes finalidades:

1.ª Subverter a orde constitucional, ou suprimir ou desestabilizar gravemente o funcionamento das institucións políticas ou das estruturas económicas ou sociais do Estado, ou obrigando aos poderes públicos a realizar un acto ou a absterse de facelo.

2.ª Alterar gravemente a paz pública.

3.ª Desestabilizar gravemente o funcionamento dunha organización internacional.

4.ª Provocar un estado de terror na poboación ou nunha parte dela.

Segundo o Código penal Español, a violencia que se exerce cara ás mulleres pódese considerar un delito de terrorismo, porque non cabe dúbida que é un delito grave contra a vida e

a integridade física e cun fin, provocar o estado de terror nas mulleres, está claro que o machismo mata, pero tamén xera medo, terror e inseguridade en todas as mulleres, porque que muller non se sentiu aterrorizada cando camiña pola rúa de noite e percibe a presenza dun home detrás dela? Non sabemos o seu nome, non sabemos quen é nin onde vai, nin se quera sabemos se se decatou da nosa presenza. Pero o feito de ser home xa acende as nosas alarmas e xéranos un estado de tensión e ansiedade que non se produciría nunha sociedade onde non existise a violencia machista, pero por desgraza non é así, aínda que esa sexa a idea que pretenden impoñer coas súas manifestacións, negacións e imposicións nos seus pactos e propostas os partidos da dereita e fascistas.

Pero a violencia machista existe, é algo cotián co que convivimos as mulleres, tan cotián que se normalizou de tal maneira que as noticias sobre asasinatos machistas apenas causan alarma social, é estrutural e mentres non sexamos conscientes, actuando consecuentemente, e isto produza cambios profundos na estrutura social patriarcal, non podemos falar de erradicación da violencia machista, e a educación seguirá sendo unha parte fundamental da solución

E ata que ese momento chegue, o momento en que podamos falar da eliminación de todas as formas de violencia cara ás mulleres, as feministas seguiremos nas rúas, esixindo aos gobernos que fagan todo o que está na súa man para acabar co terrorismo machista que mata por centos de mulleres no noso país.

5 de novembro de 2019
Asemblea de Mulleres do STEG e Organización de Mulleres da CI

25 de novembro de 2019 | Proposta de actividades

¡ABONDA XA DE TERRORISMO MACHISTA!

Xustificación:

A Organización de Mulleres da Confederación Intersindical, outro 25 de novembro máis, Día Internacional para a Eliminación da Violencia Contra as Mulleres, fai un chamamento a todos os axentes da comunidade educativa invocando a transcendencia e magnitude que a educación supón para erradicar unha das maiores e máis perniciosas secuelas en todas as partes do planeta: a violencia que se exerce cara ás mulleres. Esta violencia que se produce en todos os ámbitos da sociedade. De maneira explícita a través dos malos tratos, os feminicidios, a explotación e tráfico con fins sexuais, nos conflitos armados ou no acoso sexual; e de maneira simbólica a través dos medios de comunicación, a violencia desculpada nas tradicións culturais e relixiosas ou a violencia institucional tolerada e silenciada.

Con esta finalidade dirixímonos a vós e vós, alumnado, profesionais da docencia e da orientación nos centros, e ofrecémosvos esta nova contribución a esta tarefa educativa mediante esta proposta didáctica con actividades para traballar na aula, estruturada para todos os niveis educativos desde infantil ata persoas adultas. Como novidade este ano incluímos actividades en alemán para escola de idiomas e tamén actividades para o tramo 0-3 anos.

Con estes materiais pretendemos contribuír a configurar un currículo non sexista, onde se supere a histórica invisibilidade das mulleres e onde se ensine e apréndase a construír a igualdade entre mulleres e homes, achegando materiais e estratexias que permitan detectar e combater situacións e condutas que conducen á violencia contra as mulleres, ao mesmo tempo que fomentar cambios cognitivos, emocionais e actitudinais que permitan construír unha convivencia entre todas as persoas rexida polos principios de xustiza social, equidade, e igualdade.

Apostamos por unha formación de todas as persoas que traballan con mulleres vítimas de violencia machista, traballadoras sociais, poder xudicial, policía, porque é necesario que estas mulleres reciban o apoio que necesitan e así evitar situacións de desprotección que ocorreron.

Desde a Organización de mulleres da confederación intersindical denunciámos os máis de 1000 asasinatos cometidos desde que se recollen datos e os máis de 45 no que vai de ano, asasinatos cometidos dentro dunha relación de parella, porque se contabilizamos os casos de asasinatos machistas os números dúplícanse.

Por iso este ano, diante desta barbarie, a organización de mulleres denuncia este terrorismo machista que invade a sociedade e berramos alto e claro:

“Xa abonda de terrorismo machista”.

Contidos:

- Formas de violencia contra as mulleres.
- Roles e estereotipos sociais que contribúen á violencia contra as mulleres.
- Formas de violencia contra as mulleres.
- Roles e estereotipos sociais que contribúen á violencia contra as mulleres.
- Novas tecnoloxías e redes sociais como instrumentos para exercer violencia contra as mulleres.
- Violencia simbólica: os canons de beleza feminina, publicidade e os medios de comunicación.
- Prevención de violencia de xénero a través da educación en igualdade.
- Consecuencias da desigualdade de xénero na nosa sociedade.
- Linguaxe sexista.
- Micromachismos: a sutileza das novas formas de violencia. Violencia institucional, mecanismos para a súa detección. Novas tecnoloxías e redes sociais como instrumentos para exercer violencia contra as mulleres.

● Obxectivos:

- Educar en igualdade como instrumento para previr todo tipo de violencia cara ás mulleres, potenciando actitudes de respecto cara ao feminino.
- Definir, visualizar e identificar todas as formas de violencia que se exercen sobre as nenas e mulleres.
- Desenvolver un espírito crítico #ante os costumes, crenzas e prácticas sociais lexitimadas pero que implican violencia contra as mulleres.
- Dotar de estratexias que permitan detectar as actitudes violentas e os rumbos sexistas cara ás mulleres nas contornas máis próximas, familia, amizades, centros educativos
- Reflexionar críticamente sobre todos aqueles mitos que minimizan o problema da violencia de xénero.
- Reflexionar sobre a desigualdade e disimetría entre sexos no ámbito social, laboral e económico como causa da violencia de xénero.
- Coñecer os mecanismos e protocolos de actuación #ante a violencia machista.
- Detectar a linguaxe sexista máis agresivo nos medios de comunicación, libros de texto, música, arte, etc, e desenvolver estratexias de modificación #ante leste.
- Detectar a violencia simbólica que se exerce socialmente contra as mulleres, e desenvolver unha actitude de rexeitamento fronte a ela.
- Reflexionar sobre as novas formas de violencia cara ás mulleres a través das redes sociais.

- Recoñecer a violencia de xénero como un problema social que nos afecta todas e todos e desenvolver actitudes de loita activa contra cara a esta.
- Adquirir unha imaxe axustada de cada cal co fin último de manter unha autoestima adecuada.
- Concienciar ao alumnado para compartir e asumir responsabilidades, familiares e sociais, de forma conxunta evitando estereotipos sexistas.

Metodoloxía:

Ao longo da Unidade Didáctica utilizaremos unha metodoloxía activa e participativa que propicie no noso alumnado, por unha banda cambios nas actitudes individuais, nos seus coñecementos e as súas habilidades para eliminar as ideas erróneas que subxacen no fenómeno da violencia de xénero, e por outra banda que o capacite con estratexias para detectar e recoñecer as distintas formas de violencia cara ás mulleres e os posibles casos de malos tratos que atopen ao seu arredor.

Así pois a presente unidade didáctica fai uso de técnicas que promoven o cambio nas ideas previas do alumnado, a través da contrastación con todo tipo de fontes documentais, escritas, visuais, musicais así como coa opinión dos seus iguais, sendo esta técnica, sobre todo na educación secundaria, unha das máis eficaces para afianzar o proceso de ensino-aprendizaxe, dada a elevada receptividade a seren educados polos seus iguais. Entre as técnicas utilizadas destacamos os grupos de discusión, xogos, role play, escrita creativa, análise de documentos, películas, cancións ou debate grupal.

As actividades que elaboramos traballásenas de maneira individual, buscando a reflexión persoal, e outras de maneira cooperativa, propiciando a participación e o debate de alumnas e alumnos potenciando en ambos os tipos de actividades a sensibilización diante deste importante problema e a concienciación para

unha participación activa na súa erradicación.

Criterios de avaliación:

A proposta que presentamos non corresponden cunha unidade didáctica ao uso, e por tanto non pretendemos unha avaliación disciplinada da mesma. Con todo concluíríamos con éxito os nosos obxectivos se ao finalizar o alumnado:

- Mostra actitudes de respecto cara ás demais persoas sen ningún tipo de discriminación por razón de xénero.
- Recoñece e deferencia as distintas formas de violencia cara ás mulleres e nenas na súa contorna próxima
- Mostra unha actitude crítica ante accións ou fenómenos que supoñen discriminación ou violencia cara ás mulleres nos costumes, crenzas e prácticas sociais habituais.
- Coñece e utiliza estratexias para detectar e erradicar actitudes violentas e machistas nas contornas máis próximas, familia, amizades, centros educativos.
- Detecta e mostra rexeitamento cara a aqueles mitos que minimizan o problema da violencia de xénero (superioridade “natural” o home, o amor pódeo todo, compatibilidade entre amor e malos tratos, o amor require entrega total e perda de intimidade, o amor é posesión e exclusividade etc.)
- Identifica as desigualdades entre sexos no ámbito social, laboral e económico como causa da violencia de xénero
- Coñece e sabe poñer en práctica os mecanismos e protocolos de denuncia das actitudes violentas cara ás mulleres.
- Detecta usos sexistas da linguaxe en distintos medios e utiliza estratexias para corrixilos.
- É capaz de detectar as distintas manifestacións de violencia simbólica cara ás mulleres, e mostra rexeitamento fronte a elas.
- Considera a violencia de xénero como un problema e implícase activamente na súa eliminación.
- Adquire unha imaxe axustada á súa propia existencia, pero en igualdade coa doutras persoas.
- Adquirir unha imaxe axustada de cada cal co fin último de manter unha autoestima adecuada.
- Comparte e asume a corresponsabilidade evitando estereotipos sexistas.

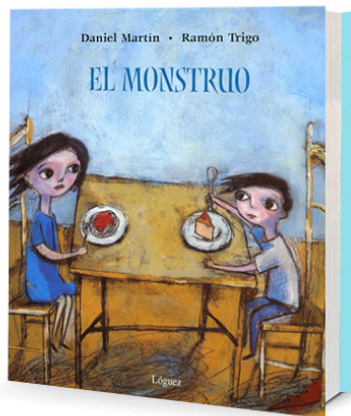
Actividades para 0 a 3 anos

PRIMEIRA actividade

Rincón do xoguete. Os nenos e as nenas pasarán os xoguetes e aveños varios da aula a varias cestas. Cada neno e cada nena pasarán por cada unha das cestas collendo o xoguete ou obxecto que lle guste. Facer un circuíto pola clase cos xoguetes que cada neno e nena colleu suxeitándoo sobre a cabeza. Facemos unha foto a cada neno e cada nena co seu xoguete. Faise un mural onde cada nena e neno pega a súa foto. Convidaremos o alumnado doutra clase para ver o mural.

SEGUNDA actividade.

En asemblea explicádeselle ás nenas e nenos ao seu nivel os valores fundamentais de respecto. Interiorizarase que non existen xoguetes, profesións ou xogos para nenas e nenos.

Actividades a partir do conto O Monstro, de Daniel Martín, con ilustracións de Ramón Trigo. Pódese atopar en Youtube: https://youtu.be/og4jKnHy_Og

Actividades para 3 a 6 anos

SEGUNDA actividade.

PRIMEIRA actividade.

Leer o libro aos neno/ as ou ver o vídeo de Youtube e comentalo con eles/ as:

- Como vos sentides?, • Sentistes medo?
- Que credes que sentían os irmáns? • E como o sentía a súa mamá?
- Quen era o monstro? • Como credes que se sentirían a mamá e os seus fillos?

¿Como é un monstro para vós? Hai monstros bos e malos? Debuxamos un monstro bo e un malo e falamos das cousas que faría un monstro bo dando importancia a todas aquelas actitudes de bo trato que son importantes para previr a violencia:

1. Recoñecemento e expresión de emocións. Pedirlles que digan frases para expresar o enfado ou dicir que algo non nos gusta do outro e darlles un modelo. Ex. Non me gusta que me empuxes e sintome enfadada cando o fas.
2. Algunha proposta para resolver conflitos. Ex. Pedir axuda dunha adulta ou adulto.
3. Algunha conduta de coidado e de expresión de afecto, etc. Ex. Prestar xoguetes, abrazar, etc.

Actividades para 6 a 9 años

PRIMEIRA actividade.

Trala lectura do conto “Pepuka e o monstro que levou o seu sorriso” analizamos as condutas do monstro que implican violencia de xénero. Algunhas preguntas para debater poden ser: Que lle pasou ao sorriso de Pepuka ao longo do conto? Por que credes que a nena obedecía ao monstro? Explicar ao alumnado que a violencia que exerce o monstro non é física, senón psicolóxica. Repasar en cada unha das páxinas que accións reflicten este tipo de violencia. Traballo individual: debuxar monstros con frases que reflictan o bo trato, coidados e amizade cara a Pepuka.

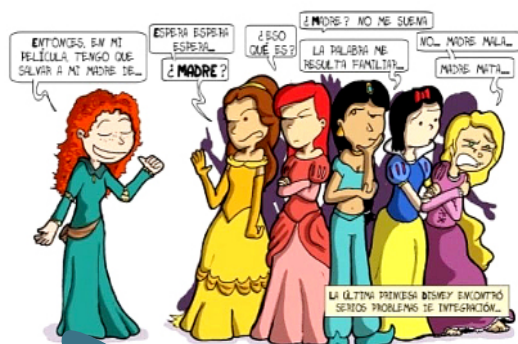

SEGUNDA actividad.

<https://www.youtube.com/watch?v=d0smB63Xrp8>

El machismo y sexismo en Disney

No seguinte vídeo aparecen secuencias dalgunhas películas de Disney moi coñecidas: A Bela Dormente, Cincenta, O Libro da Selva... Dividimos a clase en dous grupos: un irá anotando os estereotipos asignados aos personaxes femininos do vídeo (dozura, beleza, faise cargo das tarefas do fogar...) e o outro grupo os masculinos (forza, valentía, falta de sensibilidade...) Tras a lectura dos estereotipos asignados, comentamos cales son as discriminacións que se reflicten e se na realidade danse. Achegarán tamén exemplos de persoas reais que rompen con estes canons sexistas. Resaltar a importancia de que educar de forma diferente a nenos e a nenas está a provocar violencia de xénero.

PRIMEIRA actividade.

Lectura dialóxica do libro. Actividade de grupo clase.

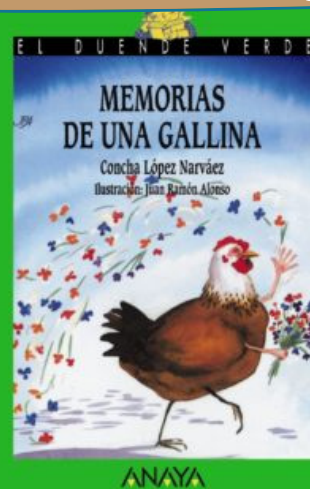
Todas as nenas e nenos do grupo dispoñerán dun exemplar do libro. Tras a lectura de cada capítulo, establecerase un diálogo sobre as actitudes de Carolina e do resto de membros do galiñeiro. Deseñaremos unha ficha na que se irá perfilando a gran personalidade desta galiña que cuestiona os valores establecidos e os roles asignados a cada xénero, rebelándose e facendo entender ás súas compañeiras e compañeiros a inxustiza que supón asumir os valores tradicionais sen reflexión. Os valores que poñeremos de manifesto:

- Aceptación e amor á diversidade.
- Inconformismo social.
- Reivindicación da igualdade e actuación en consecuencia.
- Aceptación e amor por unha mesma.
- Mirada creativa.

Tras a lectura do libro, conformaríamos diferentes miradas sobre Carolina e reflexionaríamos sobre nosa propia mirada diante as normas sociais, os estereotipos de xénero e o valor das diferenzas.

Actividades para 9 a 12 anos

Carolina é unha galiña moi particular. Sumamente inconformista co mundo que a rodea, desde o seu nacemento comeza a poñer en cuestión as normas establecidas e a reflexionar con ton de humor sobre os valores auténticos da vida, reivindicando así os seus dereitos.

SEGUNDA actividade.

Traballo en grupos cooperativos.

Tras a lectura do libro, cada grupo elaborará un panel con ilustracións. Coa técnica da cuadrícula, debuxaranse os 4 capítulos que máis chamasen a atención nos faladoiros. Cada panel levará o debuxo e un título representativo do valor que desenvolve Carolina.

Como final do traballo representarase teatralmente o capítulo de Carolina e o Marqués, que en ton cómico describe como unha relación de superioridade pode ser abordada desde unha perspectiva diferente.

Para estas actividades é necesario traballar en grupos cooperativos. Os grupos cónfórmanse de maneira voluntaria

pero tendo en conta a premisa da heteroxeneidade. Deben ser paritarios e diversos en canto a intereses e capacidades. O ideal son grupos de 4 e cada membro do grupo debe ter unha responsabilidade. Moderadora/ or, secretaria/ ou, responsable de material e coordinadora/ or. O grupo funciona segundo unhas normas consensuadas, baseadas no respecto, a liberdade de opinión e a reflexión conxunta. O traballo en grupo conleva a planificación previa das tarefas e a utilización de recursos da linguaxe oral, escrito, linguaxe matemática e linguaxe artística para acabar na produción deseñada. Neste caso os paneis que reproducen os capítulos e a teatralización do capítulo do libro.

PRIMEIRA actividade. Campaña 25N

Actividades para 12 a 15 anos

OBXECTIVOS:

- ▶ Sensibilizar ao alumnado diante a violencia de xénero.
- ▶ Coñecer os diferentes tipos de violencias machistas ou violencias contra as mulleres.
- ▶ Desvelar os estereotipos culturais-sexistas existentes na sociedade.
- ▶ Desenvolver a cultura da igualdade nas diferentes relacións humanas, no centro educativo e fóra del.

MATERIAL:

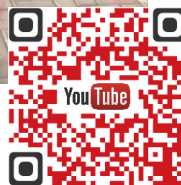
- ▶ Material de aula: ordenador, proxector, internet, móbil ou cámara de fotos ou video...
- ▶ Material funxíbel

PERIODIZACIÓN:

1 o 4 sesións. Estas sesións comprenderán a explicación por parte da persoa docente da tarefa para realizar e da presentación do traballo finalizado por parte do alumnado, entre estas sesións o alumnado terá tempo fóra da escola para realizar a tarefa.

METODOLOXÍA:

- ▶ Dinámica e participativa.
- ▶ En pequenos grupos, de 4-5 personas, realizarán unha campaña sobre a violencia machista. Poden facelo en formato video, fotografía...
- ▶ Previamente buscarán información sobre que tipo de violencia queren tratar na súa campaña. Aquí poden consultar os diferentes tipos de violencias machistas que existen: <https://ayudaenaccion.org/ong/blog/mujer/tipos-violencia-mujeres/>

e <https://cutt.ly/2eo1vSI>

▶ Para inspirarse poden consultar os seguintes enlaces:
 👁 Visionar o vídeo da campaña do Goberno Balear contra a Violencia machista: Aprende a querer ben: <https://www.youtube.com/watch?v=nwauJ2xOI8>

👁 Leer este artigo que resume moi ben sobre a quen debe ir dirixida unha campaña contra a violencia machista e algúns exemplos de como debería ser ou non unha campaña contra as violencias machistas: <https://cutt.ly/4eo1bcg>

▶ Finalmente, chegado o día, en datas próximas ao 25 de novembro, realizarán unha campaña contra as violencias machistas nas redes sociais con hastags propios ou xerais #25 N, # BastaDeViolenciasMachistas... e onde difundirán os seus traballos (vídeos, campañas fotográficas...)

SEGUNDA actividade. “¿Qué parte do NON é a que nunca entenden?”

catro persoas, e analizarán o seguinte fragmento da canción:

*Pero eles saen á caza do pracer
Non saben de que trata tratar ben á muller
Abuso de poder e do empoderamento
Desde o mesmo momento en que viñemos nacer
Tanto por cambiar, aínda queda tanto por facer
Por facernos mirar, e aínda queda máis por aprender
Que as primeiras mostras deben nacer de nós
E ante todo respecto, tanto mutuo como propio.*

Comentar de que trata el fragmento y a continuación, falar sobre se viviron algunha situación na que se sentiron acosade@s, agredide@s como, por exemplo, que lles obrigaran a dar un bico, tocado o

cu... Como o solucionaron ou como o solucionarían? Falalo tamén en gran grupo. Por último, buscar información por internet da campaña “Non é non” e que creen en pequeno grupo outros lemas contra o acoso, as agresións sexuais ou en contra das violencias machistas. Despois compoñerán un rap, poema ou outra composición artística (debuxo, manualidade, colaxe...), etc., coa que expresen que “Non é Non” ou outro lema elixido. Finalmente, a semana do 25 de

novembro, realizárase a exposición das diferentes obras e os lemas. Os grupos deberán presentalas ao resto do centro educativo, como parte dunha campaña de sensibilización contra as violencias machistas.

PERIODIZACIÓN:

5-10 sesións (repartidas en fechas próximas ao 25 de novembro).

OBXECTIVOS:

- Sensibilizar ao alumnado diante a violencia de xénero e as agresións sexuais.
- Erradicar comportamentos machistas ou de violencia cara ás mozas no centro e fóra del.
- Adquirir unha imaxe axustada de cada un/a con a finalidade de manter unha autoestima adecuada.

MATERIAL:

Lousa, ordenador, proxector, pantalla ou televisión...

Material funxíbel: rotuladores, cartolina, tesoiras, pegamento, revistas, xornais....

METODOLOXÍA:

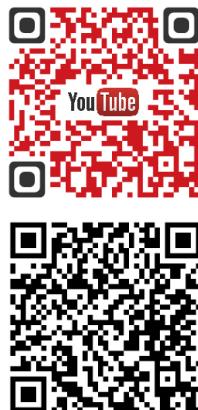
Para comezar veremos o seguinte vídeo: RAYDEN A caza de panos: <https://www.youtube.com/watch?v=sYkkGzrlZik>

No seguinte enlace tes a letra da canción:

<https://spinlyrics.com/song/rayden-caza-de-panuelos-lyrics-2168>

O rapeiro Rayden ergue a súa voz contra as agresións sexuais a través da súa canción e reúne a un grupo de mulleres moi coñecidas para que protagonicen o seu videoclip. Entre elas, atópanse famosas de distintos ámbitos como son a deportista Lydia Valentín, as cantantes Rozalén e Zahara ou as actrices Maggie Civantos e Kira Mirou. Despois de ver o videoclip e ler a letra da canción, preguntaremos ao grupo clase sobre cal é o tema principal da canción. Xurdiu o tema das AGRESIÓNS SEXUAIS? E o da violencia de xénero? Que opinan sobre o tema?

Acto seguido, faranse pequenos grupos mixtos, de tres ou

Actividades para 15 a 18 anos

PRIMEIRA actividade. A muller, cousa de homes.

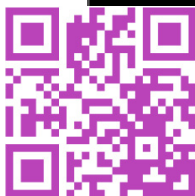
Farase o visionado do documental de Isabel Coixet *A muller, cousa de homes*, de 27 minutos de duración: <https://cutt.ly/9eoX6l2>

Faise en gran grupo, unha primeira posta en común sobre as impresións do vídeo, expondo preguntas do tipo: ◀ Que che chamou máis a atención do vídeo? ◀ Que papel crees que exercen as mulleres nel? ◀ Que características teñen os homes que aparecen? ◀ ¿Crees que está moi afastado da realidade de hoxe en día? Por que?

◀ ¿Lembras algún anuncio actual que creas que é sexista? ¿Por que?

A continuación, faise unha pequena exposición por parte do profesorado sobre o sexismo como base para a violencia de xénero, ou ben a lectura e comprensión do artigo: <https://cutt.ly/GeoX4Ci>

A partir desta lectura ou da exposición do profesorado, ábrese unha quenda de intervencións, ben para aclarar dúbidas conceptuais ou para expresar opinións respecto diso. Se se opta pola lectura do artigo, pódese organizar a aula en grupos de catro persoas que, unha vez efectuada a lectura, expliciten os temas principais tratados no texto, iso axudará á comprensión global de todas as persoas. A continuación, divídese a lousa de aula en dúas columnas, nunha o título será: "Hoxe non sería posible", e na outra "Aínda hoxe". Na primeira columna iranse escribindo aquelas cuestións que se viron na publicidade do vídeo que hoxe en día non sería posible que aparecesen en anuncios, tanto de prensa como de radio

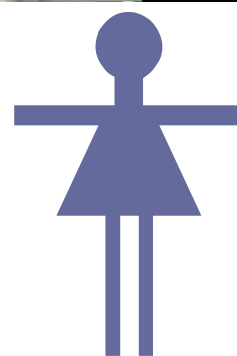
El Código Penal entre los años 1944 y 1963 toleraba que el marido asesinasen a su esposa en caso de adulterio o que el padre matase a las hijas menores de 23 años y a sus novios en el caso de mantener relaciones sexuales sin estar casadas.

2 HD

2 HD

como de televisión por consideralos sexistas e non apropiados. Na segunda columna, iranse escribindo aqueles trazos sexistas que aínda hoxe en día pódense observar na publicidade. Por último, propoñerase ao alumnado que escriba un decálogo, en grupos de catro persoas, sobre como evitar o sexismo nas nosas relacións cotiás e, por tanto, como previr a violencia contra as mulleres. Ao final, tentarase redactar un decálogo en consenso con todos os resultantes dos grupos. Ese decálogo colgarase no cortiza da aula, para que estea á vista durante todo o curso.

SEGUNDA actividade. E ti ¿que cres?

Retiraranse cara aos lados as mesas e cadeiras da aula, deixando un espazo libre amplo no centro da sala, se non é posíbel facelo na aula, pedirase o uso doutro espazo do centro educativo. No medio do espazo libre trazarase unha liña que se vexa moi ben no chan, pode ser de xiz ou de cinta adhesiva. Unha vez trazada a liña, dise en voz alta, un por un, os seguintes tópicos respecto a a violencia de xénero:

- ✘ A violencia contra as mulleres exércena homes que teñen problemas de saúde mental, ou de adiccións como o alcohol ou as drogas.
- ✘ A violencia de xénero dase en situacións de marxinalidade, en familias de escasos recursos económicos e culturais.
- ✘ Se unha muller atura nunha situación de violencia é porque quere, alá ela.
- ✘ Parece mentira que a matase, sempre saudaba, é moi bo home.
- ✘ E que ela, tamén, é moi provocadora, algo terá feito.
- ✘ Tamén hai mulleres que asasinan homes.
- ✘ Moitas das denuncias son falsas, eu coñezo un home que está no cárcere por non ter feito nada.
- ✘ Non todos os homes son violentos.
- ✘ As leis actuais atacan os homes e privilexian as mulleres.

O desenvolvemento sería: lemos un dos tópicos e pídese que se poñan á dereita da liña quen estea de acordo coa afirmación e á esquerda quen non estea de acordo. Pregúntase ao alumnado o por que da súa decisión, cun par de persoas de cada lado para cada tópico, valería. Unha vez escoitados os seus argumentos, lese o texto correspondente das páxinas 30 á 34 de Guía para a prevención e actuación ante a violencia de xénero. Ámbito educativo, publicado polo Instituto Asturiano da Muller, que se pode descargar en: <https://cutt.ly/qeoX8CX>

Unha vez lida a explicación dese tópico pregúntase se alguén desexa cambiar de lado da cinta, se alguén cambia pregúntaselle por que. E así se segue cos demais tópicos, un por un. Ao final dos tópicos pódese abrir unha quenda de intervencións para establecer un debate organizado a partir do aprendido.

Actividades PERSONAS ADULTAS

PRIMEIRA actividade

Visionado do documental sobre as treces rosas:

https://www.youtube.com/watch?v=z_pC7-g14g

Unha vez visionado o documental faise un debate na aula sobre por que foron asasinadas esas mulleres, que supón vivir nunha ditadura, consecuencias de pensar libremente ou distinto á ideoloxía dominante. Investigar sobre que é unha ditadura, e sobre a ditadura que sufrimos no estado español.

SEGUNDA actividade.

Investigar sobre os dereitos das mulleres durante a república e aqueles que se perderon ao chegar a ditadura de Franco, que supuxo para as mulleres e cando se empezaron. Para obter información:

<https://desmemoria.eldiario.es/represion-mujeres/>

<http://mujericolas.blogspot.com/2013/12/la-perdida-de-derechos-de-las-mujeres.html>

<http://ambersrevista.com/la-mujer-y-el-voto-en-espana/>

<https://losojosdehipatia.com.es/cultura/historia/seccion-femenina-la-mujer-dentro-del-franquismo/>

<https://www.diagonalperiodico.net/saberes/30039-la-mujer-y-la-ii-republica.html>

**Actividades
PERSOAS
ADULTAS**

**Actividades
en GALEGO
(Para 15 a 18
anos e persoas
adultas)**

1ª actividade. As cifras falan?

Na data do 25 de novembro lembramos a tódalas mulleres que foron e son vítimas de calquera tipo de violencia patriarcal. Son moitas as mulleres que morreron asasinadas no ano 2018 e no 2019, porén, que pasa con aquelas mulleres que quedan mutiladas e feridas pois seus agresores que non conseguiron o resultado de morte? Por que moitas mulleres asasinadas non son contabilizadas nas cifras de mulleres mortas por violencia de xénero?

Para a reflexión e a investigación dun traballo sobre estes puntos compararemos os datos de violencia de xénero do 1º semestre deste ano 2019 no seguinte enlace:

<https://cutt.ly/meo10wv>

2ª actividade. A escada de maltrato na adolescencia.

Visionamos o documental "A escada do maltrato na adolescencia" de RTVE premendo no seguinte enlace: <https://cutt.ly/Feo1U9M>

Elabora unha listaxe de causas de machismo entre os adolescentes. Por cada causa propón posíbeis solucións ou cousas que se poden facer para evitar estes machismos. Ten en conta os datos estadísticos oficiais ofrecido no enlace da actividade anterior.

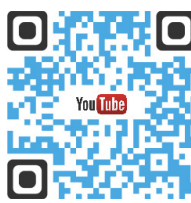
PERSOAS ADULTAS

1ª actividade. A impunidade de determinados casos de violencia.

Son moitos os casos nos que as vítimas da violencia de xénero non quedan resarcidas dos danos sufridos. Este romance é un exemplo dos tantos casos que durante séculos sucedéronse. Propoñemos o romance "Ai, Filomena querida" para reflexionar estas cuestións fundamentais cando se trata de delitos de violencia sexual. Despois de escoita-lo, reflexiona sobre a impunidade de moitos delitos sexuais. Fai unha comparación cos últimos casos de violacións en grupo, coñecidos por "manadas" dos que este ano tivemos coñecemento e que sucederon en distintas provincias do Estado Español.

Preme no enlace para escoitar este romance que foi recollido por Mini e Mero e publicado en Romances de cegos e coplas (I) e gravado polo grupo Bonovo. Preme neste enlace: <https://youtu.be/psJPQY0FPTU>

No seguinte enlace podes seguir a letra do romance: <https://cutt.ly/meo1Uqm>

2ª actividade. O machismo que non se ve.

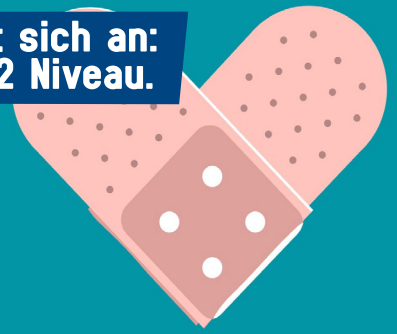
Visualiza o seguinte documental sobre os machismo que non se ve. Elabora unha listaxe de tódalas causas e efectos destes machismo mencionados no documental e confecciona un relatorio coas posíbeis medidas correctoras destes machismos.

Preme no seguinte enlace para visionar o documental: <https://cutt.ly/Heo1lhn>

Actividades en alemán

Dieser Unterrichtsvorschlag richtet sich an:
ab 18-jährige SchülerInnen (E01): B2 Niveau.

ICH LIEBE DICH, ABER OHNE GEWALT. BEZIEHUNGEN UNTER ERWACHSENEN UND GEWALT GEGEN FRAUEN

ZIEL: Mit diesem Unterrichtsvorschlag wollen wir über Gewalt gegen Frauen nachdenken und vor allem darüber, wie sich Erwachsene in einer Beziehung verhalten. Die SchülerInnen sollen einsehen, dass sich Beziehungen auf Gleichberechtigung, Respekt, persönliche Autonomie und gegenseitige Unterstützung basieren sollten.

Um dies zu erreichen, sollen die SchülerInnen versuchen, fünf Regeln über die Paarbeziehungen unter Erwachsenen, die sich auf Dialog und Zusammenarbeit basieren und bei denen es keinen Raum für Gewalt gibt, zu erarbeiten.

VERLAUF:

A) GRUPPENARBEIT: Die Lehrkraft teilt die Klasse in 3 Gruppen ein (eine Männer-Gruppe, eine Frauen-Gruppe und eine gemischte Gruppen), die folgende Fragen beantworten müssen:

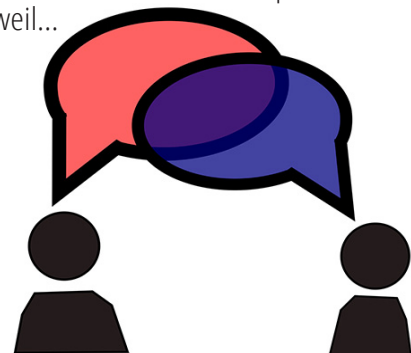
1. Glaubt ihr, dass Gewalt gegen Frauen ein Problem bei Erwachsenen ist? Warum?
2. Was beeinflusst die Entstehung von Gewalt gegen Frauen bei Beziehungen unter Erwachsenen?
3. Was könnten Männer tun, um Gewalt gegen Frauen zu verhindern?
4. Was könnten Frauen tun, um Gewalt gegen Frauen zu verhindern?

Danach werden die Antworten der Gruppen im Unterricht vorgestellt und anschließend findet eine kleine Diskussion statt. Zur Hilfe wird ihnen eine Redemittelliste zur Verfügung gestellt.

REDEMITTEL: MEINUNGSÄUßERUNG

- ▶ **Gedanken und Meinungen ausdrücken**
 - ▶▶ Meiner Meinung / Ansicht nach...
 - ▶▶ Ich finde / denke, dass...
- ▶ **Argumente einsetzen**
 - ▶▶ Ich halte das für (besonders) wichtig / nicht wichtig, weil ...
 - ▶▶ Wenn man bedenkt, dass... dann...
- ▶ **Anderen zustimmen**
 - ▶▶ Das finde / glaube / meine ich auch.
 - ▶▶ Genau. So sehe ich das auch.
- ▶ **Zweifel, Unsicherheiten ausdrücken**
 - ▶▶ Da bin ich mir nicht (so) sicher.
 - ▶▶ Na ja, ich weiß nicht.
- ▶ **Widersprechen**
 - ▶▶ Tut mir leid, aber da bin ich etwas anderer Meinung.
 - ▶▶ Entschuldigung, aber das sehe ich ganz anders.
- ▶ **Argumente ablehnen**
 - ▶▶ Das finde / glaube / meine ich nicht.
 - ▶▶ Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil...
 - ▶▶ Dem kann ich überhaupt nicht zustimmen, weil...

DAUER: 1 DOPPELSTUNDE = 50 MINUTEN

B) AUSARBEITUNG DER FÜNF REGELN "ICH LIEBE DICH, ABER OHNE GEWALT":

Jede Gruppe wählt aus der folgenden Liste die 3 Sätze aus, die für sie in den Beziehungen zwischen Frauen und Männern am wichtigsten sind. Nachdem die SchülerInnen alle Sätze aus der Liste gelesen haben, sollen sie drei Sätze aus jeder Liste (Männer-Frauen-Liste) wählen und zwei neue Regeln vorschlagen 4. Was könnten Frauen tun, um Gewalt gegen Frauen zu verhindern?

MANN

- 1.- Ich liebe dich ohne Gewalt, wenn ich deinen persönlichen Raum und deine individuelle Freiheit respektiere.
- 2.- Ich liebe dich ohne Gewalt, wenn ich kein Macho bin.
- 3.- Ich liebe dich ohne Gewalt, wenn ich keine Whats-App mit sexistischen und Macho-Kommentaren weiterleite.
- 4.- Ich liebe dich ohne Gewalt, wenn ich nicht das Gefühl habe, dich schützen zu müssen, sondern ich weiß genau, dass du dich verteidigen kannst.
- 5.- Ich liebe dich ohne Gewalt, wenn ich alle Arten von Gewalt gegen Frauen ablehne.

FRAU

- 1.- Ich liebe dich ohne Gewalt, wenn ich mich selbst liebe.
- 2.- Ich liebe dich ohne Gewalt, wenn ich meine eigenen Projekte im Leben habe.
- 3.- Ich liebe dich ohne Gewalt, wenn ich in meiner Umgebung keine Macho-Einstellungen zulasse.
- 4.- Ich liebe dich ohne Gewalt, wenn ich keinen Mann brauche, der mich beschützt.
- 5.- Ich liebe dich ohne Gewalt, wenn ich in der Lage bin, nein zu sagen, wenn ich nichts will.

UNSERE BEITRÄGE

- Ich liebe dich, ohne Gewalt, wenn...
- Ich liebe dich ohne Gewalt, wenn...

**STOPP GEWALT
GEGEN FRAUEN**

B) ZUSAMMENSTELLUNG DER VORSCHLÄGE:

Aus allen Gruppenvorschlägen werden die fünf am häufigsten wiederholten Sätze ausgewählt. Diese Vorschläge werden die fünf Regeln "Ich liebe dich, aber ohne Gewalt" bilden. Die SchülerInnen werden in zwei Gruppen geteilt. Eine Gruppe erarbeitet das Plakat mit allen fünf Regeln, die andere Gruppe, fünf Kärtchen mit den fünf Regeln. Sowohl das Plakat als auch die fünf Kärtchen werden an den Wänden im Schulgebäude aufgehängt.

**Nein
ZU GEWALT
GEGEN
FRAUEN**

مشاهدة الفيديو

من المعروف أن جميع البلدان تحتفل باليوم العالمي لمناهضة العنف ضد النساء بتاريخ 25 نوفمبر/ تشرين الثاني ولكن، هل تعرف/ين لماذا.

بعد مشاهدة الفيديو معا أجب/أجيبني:

- أين وقعت هذه القصة؟ متى؟
- ماذا حدث؟
- أي منظمة قررت أن يحتفل بهذه المناسبة في هذا التاريخ؟

<https://www.youtube.com/watch?v=MAzpMEqW1pg>

المناقشة

ينقسم الصف الى مجموعات من 3-4 طلاب .

ناقش/ي مع الزملاء القضايا التالية:

في رأيك، من المهم أن يكون هناك يوم متخصص لمناهضة العنف ضد النساء؟ لماذا؟ (اذكر أربعة أسباب، على الأقل).

هل تظن/ين أن التفكير في هذا الموضوع مفيد؟

و الآن .. قبل مشاهدة الفيديو الثاني.

الحوار

ينقسم الصف الى أزواج يتكلمان عن..

ما هي أشكال العنف ضد المرأة؟

اذكر/ي عدة أمثلة.

<https://www.youtube.com/watch?v=vfCrJOQSfFI>

مشاهدة الفيديو

بعد مشاهدة الفيديو معا قارن/ي بين أمثلكما وتلك المذكورة في الفيديو.

Recursos

Cristina Fallarás. (2017). *Ahora contamos nosotras. #Cuéntalo: una memoria colectiva de la violencia*. Nuevos Cuadernos Anagrama, Anagrama, 2019.

¿Por qué tres millóns de mulleres participan en só dúas semanas no relato da violencia que sofren e sufriron? Ata fai nada non existía un relato da violencia contra as mulleres. Non por reticencia delas, senón por imposición institucional e dos medios de comunicación. O movemento #Cóntao non só evidencia devanditos silencios, senón que crea unha memoria colectiva das agresións machistas, narradas en primeira persoa. Por que non coñecemos eses testemuños antes? Cales son os mecanismos que o impidiron?

Samara Velte Morán. (2019). *Yo sí te creo*. Traducción: Miren Iriarte Oyaga. Editorial Txalaparta, Colección ORREAGA, 2019.

Ao comezo dos sanfermíns de 2016, cinco homes foron detidos en Iruña acusados de violar a unha nova. O caso tivo unha repercusión social sen precedentes: ninguén quedou indiferente #ante os feitos da que posteriormente sería coñecida como 'A Manda', o que se plas-mou nunha onda de mobilizacións. Pero como se converteu nun feito icónico e paradigmático un fenómeno tan habitual como unha agresión sexista producida nun espazo festivo?

Desde unha perspectiva de xénero, este rigoroso traballo xornalístico non só analiza o sucedido durante aqueles sanfermíns senón que vai un paso máis aló e pon o foco nas estruturas políticas, xudiciais e mediáticas que posibilitan a violencia estrutural contra as mulleres. Deste xeito, mediante o testemuño de profesionais do campo da igualdade de xénero, da comunicación e das ciencias sociais, así como de persoas directamente implicadas no caso, pretende debullar e explicar a cultura da violación que impregna todos os aspectos da nosa sociedade.

Emilia Pardo Bazán. *El encaje roto*. Editorial Contraseña, 2018.

Puedes leerlo en Cervantes Virtual: <http://www.cervantesvirtual.com/obra-visor/cuentos-de-amor-0/html/fee33ed8-82b1-11df-acc7-002185ce6064.html>
Puedes escucharlo como audiolibro en <https://alballearning.com/audiolibros/bazan/index.html#amor>

Guías e outros recursos

Que ler: CONTOS

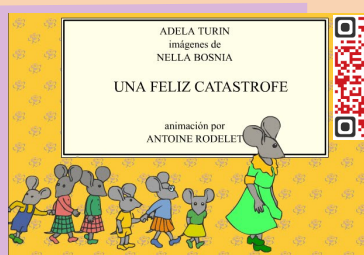
Guía para a prevención e actuación contra a violencia de xénero no ámbito educativo. Edita: Insti tuto Asturiano de la Mujer del Principado de Asturias 2017.

Descárgala en PDF: <http://institutoasturianodela-mujer.com/iam/wp-content/uploads/2018/02/Guia-violencia-g%C3%A9nero-%C3%A1mbito-educativo.pdf>

Guía de actuación contra a violencia de xénero no ámbito educativo. Edita: Consejería de Familia e Igualdad de Oportunidades, Comunidad Región Murciana 2016.

Descárgala en PDF: <http://institutoasturianodela-mujer.com/iam/wp-content/uploads/2018/02/Guia-violencia-g%C3%A9nero-%C3%A1mbito-educativo.pdf>

Una feliz catástrofe. de Adela Turin. En vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=phKnX101Dz0&pbjreload=10>

En PDF: http://www.miguelturna.es/sites/default/files/generico_archivos/cuento_superlola.pdf
En vídeo, RAP: <https://www.youtube.com/watch?v=LVAfqIVM9qw>

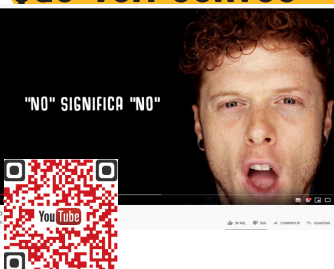

Ni un besito a la fuerza. de Marión Mebes.

Adicado á xente miúda, que contribúe á prevención do abuso sexual a menores. Insiste na posibilidade de dicir NON diante do contacto físico non desexado

En vídeo: https://www.youtube.com/watch?time_continue=172&v=H0UQyo5p-5Q

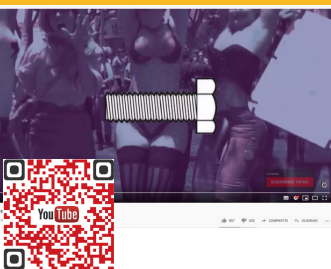
Qué ver: CORTOS

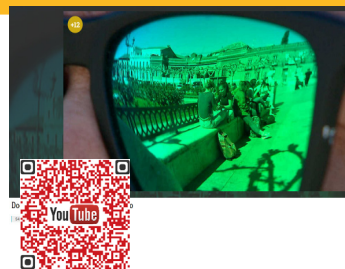
Curricé: **"Non signfica Non"**
<https://www.youtube.com/watch?v=WpYkx5SpQ4g>

Miguel Ángel Arconada: **"Masculinidades igualitarias"**
<https://www.youtube.com/watch?v=4DKznZn5Zw>

El Tornillo 2x30 **"Os micromachismos"**
<https://www.youtube.com/watch?v=O3Rv0E0qVTo>

Documentos TV - **Voces contra o silencio**
<http://www.rtve.es/alcanta/videos/documentos-tv/documentos-tv-voces-contra-silencio/4036678/>

0 teatro, gran recurso.

Ante el espejo

<http://apuleyo.es/anteelespejo>

LA OBRA DE TEATRO "#Ante o Espello" xorde en 2.008 como unha reacción #ante unha situación social abominable e trata de converterse nun elemento de sensibilización contra calquera tipo de abuso sustentado por razón de xénero. "#Ante o espello" pon no centro de atención aos homes. Nos discursos internos que estes manexan para chegar a ter comportamentos de superioridade en relación

ás mulleres e que lle xustifican para exercer a violencia contra elas. Parece necesario expor o por que os homes realizan estes comportamentos e poñer aos ollos de todo o mundo (visibilizar) as súas maneiras de pensar na que sustentan dita "autoridade" para poder, desta maneira, intervir socialmente xerando todo o rexeitamento #ante tales discursos que xa non teñen cabida nunha sociedade que pretende ser igualitaria.

Puedes tenerla en PDF: <http://apuleyo.es/wp-content/uploads/2015/12/Gui%CC%81a-Ante-el-Espejo.pdf>
Puedes verla en video en <https://www.youtube.com/watch?v=gM2QuN2y09U>

Que ver: CINE

Stockholm (2013)

Director: Rodrigo Sorogoyen.
Intérpretes principales: Aura Garrido y Javier Pereira.

Unha noite de festa, un mozo e unha moza coñécense e terminan durmindo xuntos, pero á mañá seguinte ningún dos dous atopa ao seu lado á persoa que cría coñecer. Unha mirada diferente ao amor e ao equilibrio que existe entre as expectativas e a realidade.

corto

Bárbara pasou por un episodio traumático na súa vida e tenta redescubrir de novo a súa sexualidade coa axuda do seu noivo. A parella pasará uns días de vacacións cun grupo de amigos nunha casa rodeada de natureza e tranquilidade.

Zumo de sandía (Suc de sándria). 2018 (2013)

Directora: Irene Moray. Intérpretes principales: Elena Martín e Max Grosse Majench.

Cine para reflexionar sobre a violencia de xénero

Durmindo co inimigo

Una mujer finge su muerte para escapar de la pesadilla de su matrimonio. Sin embargo, ni eso le permitirá huir de su esposo, pero su marido la llega a localizar.

En terra de homes

Una madre soltera regresa a su pueblo natal para trabajar en las minas de hierro, allí encontrará todo tipo de humillaciones por ser mujer.

Medo

La protagonista se enamora del protagonista que en un principio es encantador, pero oculta un lado oscuro que convierte el amor en miedo.

Os elixidos

Un hombre obliga a su hijo a seducir a chicas jóvenes para obligar a estas a prostituirse, el hijo entra en ese mundo sórdido.

Non sen as miñas fillas

Un hombre convence a su esposa de ir a Irán con su hija a conocer a su familia. Les promete ser libres, pero les miente y ahora ellas deben buscar cómo escapar. (Basada en hechos reales)

Monster

Una prostituta confiesa ser autora de seis asesinatos, incluido el de un policía. Ella declara que siempre ha matado en defensa propia debido a los violentos ataques que ha sufrido por hombres a lo largo de su vida.

Só minha

Ángela y Joaquín se casa felizmente y ella queda embarazada. Un día comienza Joaquín a mostrar su verdadera cara con reproches e insultos continuos. Una historia de violencia doméstica que fue hecha con un guion y con aportaciones de víctimas de violencia de género reales que dejaban sus relatos en una web habilitada durante el rodaje.

Nunca máis

Una camarera le tiene terror a su esposo. Sin embargo, ella está dispuesta a que su vida cambie por completo. Empezando un viaje refugiándose en varias ciudades hasta que al final decide enfrentarse a su marido

A teta asustada

Fausta padece una enfermedad que se transmite por la leche materna de mujeres maltratadas durante la época del terrorismo en Perú. Esto no es todo, tiene un secreto oculto.

Millenium: os homes que non amaban as mulleres que más espectadores ha reunido en los cines, basada en los libros de Stieg Larsson donde la violencia y vejaciones a una mujer se tratan desde un punto de vista oscuro y muy duro.

Douche os meus ollos

La protagonista abandona su casa con su hijo refugiándose en casa de su hermana e intenta rehacer su vida después de haber sufrido maltrato por parte de su marido. Él la busca y le pide perdón, aunque no cambia.

Reggaetón Feminista por Chicos y Mendez feat Flavia Coelho: <https://www.youtube.com/watch?v=bvmEEIMsbKY>

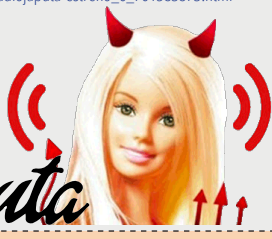
Zahara. Astronauta (2019)

"Tus palabras están huecas (...) Tan guapo, tan desnudo, tan rastroso, tan seguro", continúa ametrallando la letra. Y aquí la parte más interesante: "Si eres tan valiente, préstame tú tu vientre. Véndeme los hijos que tengan tus hermanas. Déjame que beba un poco de tu sangre", canta, refiriéndose a la problemática de la gestación subrogada y posicionándose en contra de poner a la mujer en venta (...) la propuesta de Zahara pelea por la dignidad de las mujeres y reivindica la maternidad como un bien que no se presta, que no se alquila ni se vende, que no puede entrar en las exigencias de un mercado feroz (...)

(elcspañol.com)

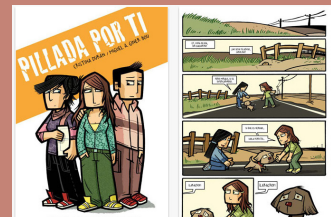
Seguimos recomendando o Podcast de Barbijaputa

https://www.eldiario.es/barbijaputa/Radiojaputa-estreno_6_761583873.html

Que ler: Cómic

Pillada por ti, Cómic sobre a violencia de xénero
<http://www.violenciagenero.igualdad.mpr.gob.es/sensibilizacionConcienciaion/campanas/otromaterial/Gobierno/comics/home.htm>

Violencia de xénero | Unha historia de princesas e príncipes
<https://www.youtube.com/watch?v=z2MzfW3New>

Que escoitar

SKOLAE
BERDIN BIDEAN
CRECIENDO EN IGUALDAD

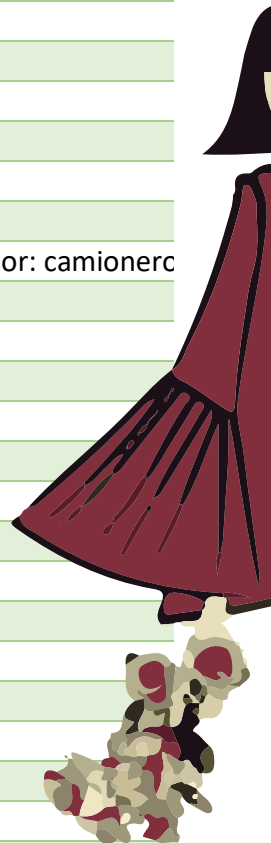
Enlace ao programa afectivo sexual SKOLAE, un material imprescindible nas aulas para traballar a coeducación

https://consejoescolar.educacion.navarra.es/web1/wp-content/uploads/2017/09/SKOLAE-Berdin-Bidean-Creando-en-Igualdad_Programa.pdf

periodo comprendido entre el 1 de enero al 1 de noviembre de 2018

* 01-12-2015 Silvia de 51 años, Pilas (Sevilla). Hermano. Detenido el 19-06-2018.	
1	19-01-2018 Jénifer de 46 años natural de Venezuela. Los Realejos (Tenerife). Agresor: Pareja.
2	29-01-2018 Laura de 27 años. Madrid. Agresor: Conocido.
3	05-02-2018 Pilar de 57 años. Guadix (Granada). Agresor: Marido.
4	13-02-2018 María Adela de 44 años. La Viñuela (Málaga). Agresor: Pareja.
5	12-03-2018 (aparición cadáver) Paz de 43 años. Agresor: Vecino de Navia.
6	17-03-2018 Pilar de 43 años. Xirivella (Valencia). Agresor: Pareja.
7	26-03-2018 Dolores de 30 años. Santa Cruz de Retamar (Toledo). Agresor: Pareja.
8	31-03-2018 María del Carmen de 48 años. Albox (Almería). Agresor: Pareja
9	05-04-2018 Felisa de 72 años. Sabadell (Barcelona). Agresor: Yerno.
10	09-04-2018 Patricia de 40 años. Blanes (Girona). Agresor: Pareja.
11	11-04-2018 Doris de 39 años. Murcia. Agresor: marido.
12	20-04-2018 María José de 43 años. Vitoria (Álava). Agresor: expareja.
13	20-04-2018 Florentina de 69 años. Vitoria (Álava). Agresor: exyerno.
14	29-04-2018 Silvia de 34 años. Burgos. Agresor: expareja.
15	06-05-2018 Leticia de 32 años. Castrogonzalo (Zamora). Agresor: menor de 16 años.
16	10-05-2018 María del Mar de 21 años. Las Gabias (Granada). Agresor: novio.
17	04-06-2018 Víctima sin identificar de 39 años. Albacete. Agresor: excuñado.
18	08-06-2018 María Soledad de 40 años. La Matula (Las Palmas). Agresor marido.
19	12-06-2018 Vanesa de 21 años. Betancuria (Fuerteventura). Agresor: primo.
20	17-06-2018 Josefa de 43 años. Guadahortuna (Granada). Agresor: marido.
21	18-06-2018 Francisca de Jesús de 40 años, Badalona. Agresor: pareja.
22	19-06-2018 Magdalena de 47 años. O Porriño (Pontevedra). Agresor: marido.
23	22-06-2018 Sophia de 28 años. Asparrena (Álava). Desaparecida 14/05 en Alemania. Agresor: camionero
24	25-06-2018 Raquel de 37 años. Zaragoza. Agresor: marido.
25	06-07-2018 Martha Josefina de 47 años. Madrid. Agresor: expareja.
26	06-07-2018 María Isabel de 84 años. La Felguera (Asturias). Agresor: marido.
27	07-07-2018 Cristina de 24 años. Lepe (Huelva). Agresor: pareja.
28	09-07-2018 Alí L. de 46 años. Collado Villalba (Madrid). Agresor: pareja.
29	18-07-2018 Paula Teresa de 40 años. La Orotava (Tenerife). Agresor: marido.
30	19-07-2018 María Judith de 57 años. A Coruña. Agresor: marido.
31	24-07-2018 María Isabel de 63 años. Astorga (León). Agresor: expareja.
32	06-08-2018 Mari Paz de 78 años. Barcelona. Agresor: marido.
33	14-08-2018 Leyre de 21 años. Dúrcal (Granada). Agresor: Pareja.
34	14-08-2018 Arantxa de 31 años. Tortuguero (Costa Rica). Agresor: desconocido.
35	19-08-2018 Ana Belén de 50 años. Cabana de Bergantiños (A Coruña). Agresor: marido.
36	23-08-2018 Estela de 35 años. Barcelona. Agresor: pareja.
37	27-08-2018 Ivanka Petrova de 60 años. Orihuela (Alicante). Agresor: pareja.
38	28-08-2018 N.B. de 38 años. Huarte (Navarra). Agresor: marido.
39	03-09-2018 Carmen F. de 64 años. Sils (Girona). Agresor: hijo.
40	06-09-2018 María Dolores de 67 años. Zaragoza. Agresor: marido.
41	06-09-2018 María de 92 años. Zaragoza. Agresor: hijo.
42	10-09-2018 Yesica de 29 años. La Caridad (Asturias) Agresor: marido.
43	10-09-2018 Jhoesther de 32 años. Madrid. Agresor; expareja.
44	10-09-2018 Eva de 35 años. Borriol (Castelló). Agresor: pareja sentimental.
45	15-09-2018 Víctima sin identificar de 71 años. Barcelona. Agresor: marido.
46	21-09-2018 Sara María de 41 años. Úbeda (Jaén). Agresor: exmarido.

MUJERES ASESINADAS POR VIOLENTOS MACHISTAS en el periodo comprendido entre el 1 de enero al 1 de noviembre de 2018

49	27-09-2018 María Manuela (Manoli) de 46 años. Torrox (Málaga). Agresor: Pareja. En investigación.
50	06-10-2018 Anna María de 48 años. Sant Joan les Fonts (Girona). Agresor: exmarido.
51	09-10-2018 N.A. de 48 años. Roquetas (Almería). Agresor: desconocido.
52	11-10-2018 Aicha de 30 años. Gádor (Almería). Agresor: proxeneta y pareja.
53	20-10-2018 María José de 67 años. Córdoba. Agresor: marido.
54	23-10-2018 Víctima sin identificar de 36 años. Sevilla. Agresor: expareja.
55	24-10-2018 Yolanda de 50 años. Pamplona. Agresor: Novio.

Menores asesinados y asesinadas, víctimas de la violencia de género

1	20-03-2018. Marina Gálvez de 8 años. Getafe (Madrid). Agresor: padre.
2	20-03-2018 Alejandro de 13 años. Getafe (Madrid). Agresor: padre.
3	20-04-2018 Andrés de 9 años. El Ejido (Almería). Agresor: padre.
4	04-06-2018 Laia de 13 años. Vilanova i la Geltrú (Barcelona) Agresor: Vecino.
5	18-07-2018 Paula de 3 años. La Orotava (Tenerife). Agresor: padre.
6	18-07-2018 Miranda de 5 años. La Orotava (Tenerife). Agresor: padre.
7	25-09-2018 Martina de 2 años. Castellón. Agresor: padre.
8	25-09-2018 Nerea Carrascosa de 6 años. Castellón. Agresor: padre.
9	02-10-2018 Niño de 6 años. Sabadell, asesinado. Agresor: padre.

Casos en investigación de MUJERES ASESINADAS POR VIOLENTOS MACHISTAS

1	11-01-2018 Cris Mairi de 30 años. Madrid. Agresor: desconocido.
2	06-03-2018 Zuni Adela de 34 años, Fuentidueña del Tajo (Madrid). Hipótesis
3	25.03.2018 Sin identificar de entre 30 y 40 años. Tarragona. Agresor:
4	07-05-2018 Mercedes de 42 años. Las Ventas de Retamosa (Toledo) Agresor:
5	13-05-2018 M ^a Carmen de 50 años. Valencia. Agresor: hijo.
6	31-05-2018 Sin identificar de 69 años. Elx (Alicante). Agresor: hijo.
7	21-06-2018 Elizabeth de 36 años. Ciutadella (Menorca). Agresor: marido.
8	26-08-2018 Sin identificar. Hallada estrangulada. Sos del Rey Católico

Fuentes: Hemos utilizado los datos proporcionados a través de la web Femicidio.net y la del Grupo de Dones de la Marxa Mundial València (<https://www.nodo50.org/xarxafeministapv/?+Violencia-Machista-Datos+>)

Varóns asasinados no marco da violencia machista

1 - 28-03-2018 Home de 70 anos asasinado ao defender a súa neta de 21 anos da exparella da súa filla de 46 anos. A filla denunciáralo por abusos e malos tratos 24 horas antes e foi trasladada a un centro de acollida para mulleres vítimas de maltrato.

#Ni una menos

#NI UNA MENOS

25 de Novembro 2019

Propostas Didácticas

Todos os níveis educativos

